

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

145. An quando quis confitetur de isto peccato oblito, teneatur de illo elicere novum actum doloris, & contritionis? Hoc intellige de illo, qui habuit dolorem generalem de peccati suis, si ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

Partes, qui videri possunt apud alios Auctores citatos, præsertim apud Cardinalem de Lugo, qui rectè hanc doctrinam colligit ex Cypriano, & ne deferas videre me ipsum ubi supra resolut. 1. & 2. & alios Doctores, quos ibi adduxi.

RESOL. CXLV.

An quando quis confitetur de isto peccato oblito, teneatur de illo elicere novum actum doloris, & contritionis?

Hoc intellige de illo, qui habuit dolorem generalem de peccatis suis, si obliviscatur unum peccatum in prima confessione, quando peccatum hoc oblitum confitetur.

Et an teneatur elicere actum doloris sub pœna peccati mortalis, si tantum peccata venialia confitetur?

Et ad confirmandam doctrinam dictarum difficultatum adducitur, quod aqua postquam semel abluit, potest iterum assumi pro novo Sacramento ad abluendum; & oleum ad unguendum; & sic de aliis Sacramentis habentibus materiam perseverantem. Ex part. 9. tract. 3. Res. 5.

§. 1. Negativè respondet Joseph de Januario in resol. Theolog. moral. part. 1. res. 30. n. 1. & seqq. ubi sic ait: [R]espondeo, quod qui confitetur peccata mortalia aliàs confessa, & absoluta, non tenetur in secunda Confessione elicere novum actum doloris, si dolor primæ Confessionis adhuc perseveret, sive virtualiter, sive habitualiter. Sicut nec tenetur ille, qui habuit dolorem generalem de peccatis suis, si obliviscatur unum peccatum in prima Confessione; quando peccatum hoc oblitum confitetur. Tenetur verò elicere actum doloris, qui peccata venialia confitetur tantum, sub pœna peccati mortalis.

2. Probatur prima pars: quia dolor, ut dolor, cum non sit sensibilis de naturâ sua, non potest esse pars Sacramenti Pœnitentiæ: nam Sacramentum Pœnitentiæ est signum sensibilis, &c. at fit sensibilis per Confessionem: ergo Confessio est ratio formalis reddens dolorem, seu contritionem, sensibilem, & consequenter partem Sacramenti Pœnitentiæ: sed nova ratio formalis reddit novum compositum, eum forma det esse rei: ergo nova Confessio cum dolore virtualiter perseverante facit novum compositum in ordine ad Sacramentum, & consequenter sufficit ad recipiendam novam formam absolutionis. Confirmatur: quia actus pœnitentis, prout sunt à pœnitente, non sunt materia proxima, sed remota, ex qua Sacramenti Pœnitentiæ: sed materia remota, ex qua, potest iterum, & iterum assumi pro diversis numericis Sacramentis. Aqua enim postquam semel abluit, potest iterum assumi pro novo Sacramento ad abluendum, oleum ad unguendum, & sic de aliis Sacramentis habentibus materiam perseverantem: ergo dolor virtualiter perseverans potest iterum, & iterum assumi per potestatem Clavium ad integrum aliud, & aliud Sacramentum.

3. Probatur secunda pars, quòd, scilicet, qui habuit motivum generale dolendi de decem peccatis mortalibus, si confiteatur tantum novem, & obliviscatur decimum, & Sacramentum recipit, quando iterum confitetur illud unum oblitum, non teneatur elicere novum actum contritionis, sed sufficiat prior non retractatus. Est Henriquez in Summa, lib. 4. de pœnitentiâ, cap. 26. §. 7. ubi habet, quòd una, & eadem contritio potest pertinere ad duo Sacramenta, ut pars ipsorum, & exemplificat sic; ut

cum semel absolutus, iterata mox nova Confessione explicat præteritum dolorem, & peccatum oblitum; hic enim novum effectum gratiæ actæ videtur recipere, dum absque novo dolore recipit absolutionem: quia adsunt requisita omnia, scilicet, nova Confessio, ut signum peccati, & doloris: nam dolor prior, ut in virtute extensus est ad peccata oblita, perinde valet, ac si esset novus dolor de peccatis oblitis. Hæc Henriquez. Est etiam Joannis de Lugo de pœnitentiâ, disp. 12. sect. 2. à n. 27. Hoc dictum patet ex rationibus allatis in dicto secundo: nam, si dolor de peccatis confessis potest iterum assumi ad componendum novum Sacramentum, si adsit nova Confessio: ergo à fortiori poterit deservire dolor ille universalis in secundo Sacramento pro peccato oblito, & adhuc non confessio. Nam illo dolore, secundum quod destruit peccatum illud oblitum, adhuc usus non est Sacerdos ad componendum novum Sacramentum Pœnitentiæ. Confirmatur: quia potest quis dimidiare Confessionem, si habet peccata reservata, & non reservata, si confiteatur Superiori tantum reservata, & inferiori non reservata. Tunc autem dantur duæ absolutiones, & sunt duæ Confessiones, & duo Sacramenta, & tamen secundum communissimam sententiam, teste Henriquez lib. 6. de pœnitentiâ, cap. 15. §. 4. non tenetur talis Pœnitens elicere duplicem actum contritionis, si prior dolor fuerit universalis: ergo, neque tenebitur in casu nostro, cum dolor sit universalis. Hucusque Januarius, cui adde Eminentissimum Lugo de Sacram. Pœnit. disp. 14. sect. 3. §. 2. n. 18. 27. & seqq. Et hæc dicta esse volo secundum mentem supradictorum Doctorem; nam de his * alibi à nobis dictum est.

RESOL. CXLVI.

An si quis accessit ad linteum Sacra mensæ, ut communicet, si recordetur alicujus peccati mortalis teneatur surgere, & Confessarium adire?

Et an in tali casu, si solus esset cum Sacerdote, & Sacerdos posset eum absolovere, tunc teneatur eidem prius confiteri? Ex part. 9. tr. 3. Res. 8.

§. 1. Affirmativè respondet Marchinus de Sacramentis. Ordinis, tract. 3. part. 3. capit. 1. n. 12. quia putat in tali casu non adesse scandalum. Primò, quia manifestum est apud nos, hunc recessum à Sacra Mensa, causa alicujus peccati obliti confitendi, non gignere ullam mali nominis levem suspicionem, sed potius timorata conscientie opinionem. Secundò, non omnes Sacra Mensa assistentes Sacramentum Communione, sed ut Missam audiant: & ideo potest iste se fingere unum ex istis, & postea surgens confiteri, & Corpus Dominicum manducare. Tertio, levis aliquorum admiratio non est præferenda divino, atque expresso Præcepto præmittende post mortale Confessionis ante Communionem in habente copiam Confessarii: seculus daretur occasio, seu via nimis ampla aperiretur res divinas indignè pertractandi. Ita Marchinus, & alij penes ipsum. Unde Bizozerus de Sacram. part. 4. cap. 8. n. 3. sic ait: [Q]uartus casus est, si quis laicus est cum aliis coram Sacerdote, ut se communicet, & tunc recordatur alicujus peccati mortalis, de quo non est confessus; non debet tunc discedere, ne aliis scandalum præbeat; sed debet communicare, deinde confiteri. Ita dicunt Doctores: sed nunc, cum videamus non esse scandalum, quòd mulier, vel vir devotus pluries ad eundem Confessarium eadem die, & hora accedat, imò inde generetur bonum exemplum; non esse admittendus hic casus, nisi

* Alibi in Resolutoribus not. primæ & secundæ hujus Res.

Sup. prima diff. hujus Res. in §. Deinde. Res. 1. post præteritam, & infra in Res. 147. cursum in fine §. 1. & in Res. 162. §. ult. post mediū, verific. Quod etiam, & in Res. 163. §. 1. ad mediū, & in Res. 182. §. ult. & pro contritione in hoc casu, si antea non fuit præmissa Confessio in Res. 185. §. ultim. verif. Pe o. Sup. hæc admiratione cit. sim infra prope finem hujus Resol. vef. a lo mucho. & magis late infra in Res. 159.